

ЗАКОН за изменение и допълнение на Валутния закон (обн., ДВ, бр. 83 от 1999 г.; изм., бр. 45 от 2002 г., бр. 60 от 2003 г., бр. 36 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 43, 54 и 59 от 2006 г., бр. 24 от 2009 г., бр. 16, 23 и 96 от 2011 г., бр. 59 от 2016 г., бр. 63, 92 и 103 от 2017 г., бр. 93 от 2018 г., бр. 17 от 2019 г. и бр. 14 от 2020 г.)

Обн. - ДВ, бр. 82 от 29.09.2023 г.

§ 1. В чл. 1 се правят следните изменения:

1. Точка 4 се изменя така:

„4. сделките с благородни метали и скъпоценни камъни и изделия със и от тях по занятие и преработката им;”.

2. Точка 5 се изменя така:

„5. пренасянето на придружени или непридружени парични средства през границата на страната;”.

3. Точка 7 се изменя така:

„7. упражняването на валутен контрол, включително временното задържане на парични средства.”

§ 2. Член 10а се изменя така:

„Пренасяне на придружени парични средства през границата на страната за или от трета страна

Чл. 10а. (1) Лицата могат да пренасят през границата на страната за или от трета страна неограничено количество парични средства.

(2) Пренасянето на парични средства в размер 10 000 евро или повече или тяхната равностойност в левове или друга валута през границата на страната за или от трета страна подлежи на деклариране пред митническите органи при условията и по реда, предвидени в чл. 3, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) 2018/1672 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно контрола на паричните средства, които се внасят в Съюза или се изнасят от него, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1889/2005 (ОВ, L 284/6 от 12 ноември 2018 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2018/1672”.

(3) Задължението за деклариране по ал. 2 се смята за неизпълнено и:

1. когато декларираната информация е невярна или непълна;

2. когато паричните средства не са предоставени на разположение на митническите органи за контрол.

(4) При пренасяне на парични средства в размер 30 000 лв. или повече или тяхната равностойност в друга валута през границата на страната за трета страна митническите органи проверяват за наличие или липса на публични задължения по реда на чл. 87, ал. 11 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и за публични задължения, установявани от Агенция „Митници”, за приносителя. Когато в предоставената или в установената по служебен път информация се съдържат данни за наличие на публични задължения в размер над 5000 лв., митническите органи не допускат пренасянето на паричните средства.

(5) В случаите по ал. 4 митническите органи задържат паричните средства с разписка по чл. 15, ал. 2, т. 9 от Закона за митниците и уведомяват най-късно до следващия работен ден Националната агенция за приходите. Националната агенция за приходите може да предприеме действия за обезпечаване на установени и изискуеми публични вземания по реда на глава двадесет и четвърта от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс до 10 работни дни от уведомяването, за което незабавно уведомява компетентната териториална дирекция на Агенция „Митници” по място на задържане на паричните средства.

(6) Митническите органи връщат задържаните парични средства въз основа на писмено искане от лицето, от което са задържани, или от изрично упълномощено от него лице, в случай че до изтичане на посочения в ал. 5 срок не са предприети действия по обезпечаване от съответния орган по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс или на Закона за митниците. При наложен заповед връщане се извършва единствено при наличие на остатък над размера на заповеданата сума."

§ 3. Член 10б се изменя така:

„Пренасяне на парични средства през границата на страната за или от държава - членка на Европейския съюз

Чл. 10б. (1) Лицата могат да пренасят за или от държава - членка на Европейския съюз, неограничено количество парични средства.

(2) Пренасянето на парични средства в размер 10 000 евро или повече или тяхната равностойност в левове или друга валута през границата на страната за или от държава - членка на Европейския съюз, се декларира при поискване от страна на митническите органи.

(3) Задължението за деклариране при поискване по ал. 2 се смята за неизпълнено:

1. при отказ за деклариране;
2. когато декларираната информация е невярна или непълна;
3. когато паричните средства не са предоставени на разположение на митническите органи за контрол."

§ 4. Създава се чл. 10в:

„Пренасяне на непридружени парични средства през границата на страната

Чл. 10в. (1) Пренасянето през границата на страната на парични средства чрез пощенски и/или куриерски пратки е забранено с изключение на пратки с обявена стойност.

(2) При пренасянето на непридружени парични средства в размер 10 000 евро или повече или тяхната равностойност в левове или друга валута през границата на страната за или от трета страна чрез пощенски пратки, куриерски пратки, като непридружен багаж или товар в контейнер, митническите органи могат да изискват от изпращача или получателя на паричните средства, или от техен изрично упълномощен представител да представи декларация за оповестяване при условията и по реда на чл. 4, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) 2018/1672 в срок до 30 дни.

(3) При пренасянето на непридружени парични средства в размер 10 000 евро или повече или тяхната равностойност в левове или друга валута през границата на страната за или от държава - членка на Европейския съюз, чрез пощенски пратки, куриерски пратки, като непридружен багаж или товар в контейнер, митническите органи могат да изискат от изпращача или получателя на паричните средства, или от техен изрично упълномощен представител да представи декларация за оповестяване в срок до 30 дни.

(4) Паричните средства по ал. 2 и 3 се задържат от митническите органи до представяне на декларация за оповестяване, но за срок не по-дълъг от 30 дни от задържането.

(5) Задължението за оповестяване по ал. 2 и 3 се смята за неизпълнено, когато:

1. декларираната информация е невярна или непълна;
2. паричните средства не са предоставени на разположение на митническите органи за контрол;

3. декларацията не е представена преди изтичането на срока.

(6) Лицата по ал. 2 и 3, които декларира паричните средства, са длъжни да декларира и данни за собственика на паричните средства, ако те не са тяхна собственост.

(7) Непридружени парични средства, за които е установено нарушение на забраната по ал. 1 или за които задължението за оповестяване по ал. 2 и 3 не е изпълнено, се задържат и се смятат за изоставени в полза на държавата, ако в 6-месечен срок от задържането не са представени доказателства за собственост.

(8) Директорът на компетентната териториална дирекция на Агенция „Митници“ издава решение, с което паричните средства по ал. 7 се смятат за изоставени в полза на държавата. Решението подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс."

§ 5. Създава се чл. 10г:

„Контрол върху придружени и непридружени парични средства в размер по-малък от определения праг, за които има основателни съмнения, че са свързани с престъпна дейност

Чл. 10г. (1) При пренасянето на придружени парични средства в размер по-малко от 10 000 евро или тяхната равностойност в левове или друга валута през границата на страната за или от трета страна митническите органи могат да извършват контрол на приносителя при основателни съмнения или данни, че паричните средства са свързани с престъпна дейност. Митническите органи служебно въвеждат информацията по чл. 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1672.

(2) При пренасянето на непридружени парични средства в размер по-малко от 10 000 евро или тяхната равностойност в левове или друга валута през границата на страната за или от трета страна митническите органи могат да извършват контрол на пратките при основателни съмнения или данни, че паричните средства са свързани с престъпна дейност. Митническите органи служебно въвеждат информацията по чл. 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1672.

(3) При пренасянето на придружени парични средства в размер по-малко от 10 000 евро или тяхната равностойност в левове или друга валута през границата на страната за или от държава - членка на Европейския съюз, митническите органи могат да извършват контрол на приносителя при основателни съмнения или данни, че паричните средства са свързани с престъпна дейност. Митническите органи служебно въвеждат информацията по чл. 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1672.

(4) При пренасянето на непридружени парични средства в размер по-малко от 10 000 евро или тяхната равностойност в левове или друга валута през границата на страната за или от държава - членка на Европейския съюз, митническите органи могат да извършват контрол на пратките при основателни съмнения или данни, че паричните средства са свързани с престъпна дейност. Митническите органи служебно въвеждат информацията по чл. 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1672."

§ 6. Създава се чл. 10д:

„Деклариране от приносител при зелен коридор („нищо за деклариране")

Чл. 10д. (1) В случаите, когато пренасяните през границата на страната парични средства не подлежат на деклариране, приносителят преминава през зелен коридор („нищо за деклариране") или устно заявява това при преминаване през митническо учреждение, в което не се ползват два коридора.

(2) Разпоредбата на ал. 1 не ограничава правото на приносителя да извърши писмено деклариране по свое желание. В този случай декларирането се извършва съгласно чл. 10а или 10б.

(3) В случаите, когато пренасяните през границата на страната парични средства подлежат на деклариране, но приносителят е преминал през зелен коридор („нищо за деклариране") или устно е заявил това при преминаване през митническо учреждение, в което не се ползват два коридора, това се смята за невярно декларирана информация.

(4) Декларирането на парични средства, които се придружават от лице, ненавършило 16 години, се извършва от съпровождащото го пълнолетно лице."

§ 7. Член 11 се изменя така:

„Временно задържане на парични средства

Чл. 11. (1) Митническите органи могат да задържат парични средства до 30 дни от деня на задържането, когато задължението за деклариране на придружени парични средства по чл. 10а, ал. 2 или чл. 10б, ал. 2 не е изпълнено или задължението за оповестяване на непридружени парични средства по чл. 10в, ал. 2 и 3 не е изпълнено, или са налице основателни съмнения или данни, че паричните средства, независимо от тяхната стойност, са свързани с престъпна дейност. Когато паричните средства са в размер по-малко от 10 000 евро или тяхната равностойност в левове или друга валута, митническите органи могат да ги задържат в съответствие с критериите за управление на риска и осъществяване на контрол съгласно Регламент (ЕС) 2018/1672.

(2) За извършения контрол на парични средства се съставя протокол, а паричните средства се задържат с разписка по чл. 15, ал. 2, т. 9 от Закона за митниците. Митническите органи могат да изискват доказателства за собственост, икономически произход на средствата и предназначението им.

(3) Митническите органи в рамките на деня на задържането или най-късно до следващия работен ден уведомяват директора на териториалната дирекция на Агенция „Митници“, на чиято територия са задържани паричните средства, и компетентните органи за предприемане на действия по компетентност. Информация за задържането се предоставя и на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“. В уведомлението до дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ се посочват териториалната дирекция на Агенция „Митници“ и другите органи, уведомени за задържането.

(4) Директорът на компетентната териториална дирекция на Агенция „Митници“ по ал. 3 или оправомощено от него длъжностно лице издава решение за временно задържане на паричните средства в срок до 7 дни от деня на задържането.

(5) Решението по ал. 4 се връчва лично на лицето, от което са задържани придружените паричните средства, или на негов изрично упълномощен представител, или на изпращача, или на получателя, или на собственика на непридружените паричните средства, или на техен изрично упълномощен представител. Връчването се удостоверява с подписи на получателя и връчителя, като се отбелязват денят и начинът на връчването. Връчването на решението може да се извърши от всеки митнически служител.

(6) Връчването по ал. 5 може да се извърши и чрез изпращане на съобщение до персонален профил, регистриран в информационната система за сигурно електронно връчване като модул на Единния портал за достъп до електронни административни услуги по смисъла на Закона за електронното управление, ако лицето изрично е поискало това.

(7) Електронното съобщение за издаденото решение се смята за връчено с изтеглянето му. Когато получателят не е изтеглил документа в 7-дневен срок от изпращането на съобщението, решението се връчва по реда на ал. 5.

(8) Връчване на решение по ал. 4 чрез прилагане към преписката се извършва след поставяне на съобщение за явяване на лицето по ал. 5, когато адресът му не е известен или лицето, негов представител или пълномощник не могат да бъдат намерени на адреса за кореспонденция, заявен в деня на задържането. Съобщението се поставя на определено за целта място в съответното митническо учреждение и се публикува на интернет страницата на митническата администрация. В случай че лицето не се яви в митническото учреждение в 7-дневен срок от деня на поставяне на съобщението, решението се прилага към преписката и се смята за редовно връчено.

(9) Физически лица, спрямо които е започнало производство за временно задържане на парични средства и които пребивават повече от 30 последователни дни извън страната или нямат адрес в Република България, са длъжни да посочат на

митническите органи лице на територията на страната, на което да се връчи решението. Задължението за посочване на лице важи и за юридически лица, които не са установени на територията на страната.

(10) Решението по ал. 4 подлежи на обжалване в 14-дневен срок по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(11) При задълбочена оценка от необходимостта и пропорционалността на по-нататъшно временно задържане органът по ал. 4 може да издаде решение за удължаване срока на временното задържане най-много до 90 дни от деня на задържането.

(12) За решението по ал. 11 се прилагат ал. 5 - 10.

(13) Ако в сроковете по ал. 1 или 11 не се вземе решение от други компетентни органи за по-нататъшно задържане на паричните средства в рамките на друго производство или установените факти и обстоятелства не оправдават по-нататъшното задържане на паричните средства, те се връщат чрез банков превод и/или в брой на лицето, от което са задържани, или на изрично упълномощено от него лице."

§ 8. Член 11а се изменя така:

„Митнически регистър

Чл. 11а. (1) Митническите органи водят регистър за пренесените през границата на страната парични средства съгласно чл. 10а - 10г.

(2) При пренасяне на придружени и не придружени парични средства за или от трета страна се прилагат декларациите, утвърдени с Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/776 на Комисията от 11 май 2021 г. за установяване на образците на някои формуляри, както и техническите правила за ефективния обмен на информация съгласно Регламент (ЕС) 2018/1672 на Европейския парламент и на Съвета относно контрола на паричните средства, които се внасят в Съюза или се изнасят от него (ОВ, L 167/6 от 12 май 2021 г.).

(3) При пренасяне на придружени и не придружени парични средства за или от държава - членка на Европейския съюз, се прилагат декларации, съдържащи данни, които се попълват и при пренасяне за или от трета страна.

(4) Декларациите се съхраняват за срок 5 години независимо от използвания носител. Срокът започва да тече от деня, в който данните са били получени, освен в случаите на чл. 13, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2018/1672.

(5) Ако задължението за деклариране на придружени парични средства или задължението за оповестяване на не придружени парични средства не е изпълнено, митническите органи попълват и вписват в регистъра служебната декларация по чл. 4 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/776, към която се прилага декларация за парични средства по чл. 1, съответно декларация за оповестяване на парични средства по чл. 2 от същия регламент. Служебна декларация се попълва и когато има основателни съмнения или данни, че паричните средства, независимо от тяхната стойност, са свързани с престъпна дейност.

(6) Информацията по този член се събира и обработва съгласно чл. 17а от Закона за митниците и изискванията за защита на личните данни. При всяко обработване на лични данни се спазват правилата на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.) и Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ, L 295/39 от 21 ноември

2018 г.) в съответствие в предвидените в действащото законодателство ограничения по чл. 23 от Регламент (ЕС) 2016/679.

(7) Равностойността на друга валута в евро се определя по курса за митнически цели съгласно чл. 22 от Закона за митниците, приложим за тази валута, в левове в деня на пренасянето на паричните средства през границата на страната и се въвежда в декларацията."

§ 9. Член 116 се изменя така:

„Обмен на информация

Чл. 116. (1) Митническите органи въвеждат информацията, получена съгласно чл. 3 или 4, чл. 5, параграф 3 или чл. 6 от Регламент (ЕС) 2018/1672, и я предават на националното звено за финансово разузнаване, като я подават в Митническата информационна система, създадена с Регламент (ЕО) № 515/97 на Съвета от 13 март 1997 г. относно взаимопомощта между административните органи на държавите членки и сътрудничеството между последните и Комисията по гарантиране на правилното прилагане на законодателството в областта на митническите и земеделските въпроси, наричан по-нататък „Регламент (ЕО) № 515/97".

(2) Митническите органи предават информацията по ал. 1 във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 15 работни дни след деня, в който информацията е била получена.

(3) Митническите органи обменят информация съгласно чл. 10 и 11 от Регламент (ЕС) 2018/1672 с държавите - членки на Европейския съюз, с други държави по силата на влезли в сила международни договори, по които Република България е страна, с Европейската комисия, Европейската прокуратура и Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол).

(4) Митническите органи събират, обработват и обменят получена информация по чл. 11а с други държавни органи на национално ниво в рамките на тяхната компетентност относно:

1. нарушения на валутното законодателство;

2. наличие на основателни съмнения или данни, че пренасяните парични средства са свързани с изпиране на пари и финансиране на тероризма по смисъла на Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма;

3. наличие на основателни съмнения или данни, че пренасяните парични средства са приходи от престъпна дейност и които се отразяват неблагоприятно върху финансовите интереси на Европейския съюз и страната.

(5) Обмен на информация може да се осъществява при условията, по реда и начина, определени в Регламент (ЕО) № 515/97 и Конвенцията, съставена на основание член К.3 от Договора за Европейския съюз, за взаимопомощ и сътрудничество между митническите администрации, съставена в Брюксел на 18 декември 1997 г. (ратифицирана със закон - ДВ, бр. 84 от 2006 г.).

(6) Митническите органи гарантират професионална тайна, поверителност и сигурност на данните съгласно чл. 12 от Регламент (ЕС) 2018/1672 и при спазване на принципа „необходимост да се знае" по смисъла на чл. 3 от Закона за защита на класифицираната информация.

(7) Редът за взаимодействие и обмен на информация между митническите органи, Държавна агенция „Национална сигурност" и Министерството на вътрешните работи за целите на валутния контрол на национално ниво се урежда със споразумение между директора на Агенция „Митници", председателя на Държавна агенция „Национална сигурност" и министъра на вътрешните работи."

§ 10. В чл. 12, ал. 3 думите „по чл. 11" се заличават.

§ 11. В чл. 13а, ал. 5, т. 3 думата „молба" се заменя със „заявление".

§ 12. Член 14 се отменя.

§ 13. Член 14а се отменя.

§ 14. Член 14б се отменя.

§ 15. Член 14г се отменя.

§ 16. В чл. 16 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Митническите органи следят за спазването на закона при пренасянето през границата на страната на придружени и неприяжени парични средства съгласно правомощията си по чл. 16, ал. 1, т. 1, 2, 3, 4 - 10 от Закона за митниците.“

2. Създават се нови ал. 2 и 3:

„(2) За целите на спазване на чл. 5 от Регламент (ЕС) 2018/1672 митническите органи имат правомощия да извършват контрол върху физическите лица, техния багаж и транспортни средства, както и контрол на всички пощенски или куриерски пратки, контейнери или транспортни средства, които е възможно да съдържат неприяжени парични средства. За извършените контролни действия се съставя протокол.“

„(3) Придружени парични средства и неприяжени парични средства се задържат с разписка по чл. 15, ал. 2, т. 9 от Закона за митниците.“

3. Досегашните ал. 2, 3, 4 и 5 стават съответно ал. 4, 5, 6 и 7.

4. Досегашната ал. 6 става ал. 8 и в нея думите „ал. 2 и 3“ се заменят с „ал. 4 и 5“.

5. Досегашната ал. 8 става ал. 9 и в нея думите „чл. 11, ал. 2“ се заменят с „чл. 10в, ал. 1“, а думите „и чл. 14, ал. 2“ се заличават.

6. Досегашната ал. 9 става ал. 10.

§ 17. В чл. 18 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „чл. 16, ал. 6“ се заменят с „чл. 16, ал. 8“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) При неизпълнение на задължение по чл. 10а, ал. 2 или 3, чл. 10б, ал. 2 или 3 и чл. 10в, ал. 2, 3 или 6 на лицата се налага глоба, съответно имуществена санкция в размер една пета от стойността на недекларираните парични средства, ако деянието не съставлява престъпление.“

3. В ал. 3 в изречение първо думите „или благородни метали и скъпоценни камъни и изделия със и от тях“ се заличават, а в изречение второ думите „чл. 11, ал. 2 и 3 и чл. 14, ал. 2 и 3“ се заменят с „чл. 10в, ал. 1“.

4. В ал. 7, т. 3 и 4 думите „или благородни метали и скъпоценни камъни и изделия със и от тях“ се заличават.

5. В ал. 10 думата „молба“ се заменя със „заявление“.

§ 18. Член 18а се отменя.

§ 19. Създава се чл. 18б:

„Чл. 18б. (1) В случаите по чл. 18, ал. 2 и 3, когато нарушителят е неизвестен, актът се подписва от актосъставителя и от един свидетел и не се връчва. В този случай се издава наказателно постановление, което влиза в сила в едногодишен срок след издаването му. С наказателното постановление задържаните парични средства се отнемат в полза на държавата.“

„(2) В случаите по чл. 18, ал. 2 и 3, когато нарушителят е известен, но не е открит на адреса, посочен при връчването на акта за административно нарушение, или е напуснал страната, или е посочил адрес само в трета страна, наказателното постановление не се връчва. Постановлението се смята за влязло в сила в едногодишен срок след издаването му.“

§ 20. Създава се чл. 18в:

„Чл. 18в. Митническите органи имат право да задържат с разписка по чл. 15, ал. 2, т. 9 от Закона за митниците парични средства за обезпечаване на вземания, които биха възникнали по съставени от тях актове за извършено нарушение по този закон.“

§ 21. В § 1 на допълнителната разпоредба се правят следните изменения и допълнения:

1. Точки 6 и 7 се изменят така:

„6. **„парични средства“** е понятие по смисъла на чл. 2, параграф 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2018/1672;

7. **„прехвърляеми инструменти на приносител“** е понятие по смисъла на чл. 2, параграф 1, буква „г“ от Регламент (ЕС) 2018/1672;”.

2. Точка 18 се изменя така:

„18. **„пренасяне през границата на страната“** е внасянето и изнасянето през държавната граница на Република България, включително чрез пощенски пратки, куриерски пратки, или като непридружен багаж или товар в контейнер на парични средства за или от друга държава - членка на Европейския съюз, или вносът и износът за или от трета страна;”.

3. Създават се т. 22 - 27:

„22. **„валута“** е понятие по смисъла на чл. 2, параграф 1, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2018/1672;

23. **„стока, използвана като високоликвидно средство за съхраняване на стойност“** е понятие по смисъла на чл. 2, параграф 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2018/1672;

24. **„приносител“** е понятие по смисъла на чл. 2, параграф 1, буква „з“ от Регламент (ЕС) 2018/1672;

25. **„непридружени парични средства“** е понятие по смисъла на чл. 2, параграф 1, буква „и“ от Регламент (ЕС) 2018/1672;

26. **„предплатена карта“** е понятие по смисъла на чл. 2, параграф 1, буква „е“ от Регламент (ЕС) 2018/1672;

27. **„престъпна дейност“** е понятие по смисъла на чл. 2, параграф 1, буква „й“ от Регламент (ЕС) 2018/1672.”

Преходни и заключителни разпоредби

§ 22. В Наказателния кодекс (обн., ДВ, бр. 26 от 1968 г.; попр., бр. 29 от 1968 г.; изм., бр. 92 от 1969 г., бр. 26 и 27 от 1973 г., бр. 89 от 1974 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 54 от 1978 г., бр. 89 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г.; попр., бр. 31 от 1982 г.; изм., бр. 44 от 1984 г., бр. 41 и 79 от 1985 г.; попр., бр. 80 от 1985 г.; изм., бр. 89 от 1986 г.; попр., бр. 90 от 1986 г.; изм., бр. 37, 91 и 99 от 1989 г., бр. 10, 31 и 81 от 1990 г., бр. 1 и 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм., бр. 105 от 1991 г., бр. 54 от 1992 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 50 от 1995 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1995 г. - бр. 97 от 1995 г.; изм., бр. 102 от 1995 г., бр. 107 от 1996 г., бр. 62 и 85 от 1997 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1997 г. - бр. 120 от 1997 г.; изм., бр. 83, 85, 132, 133 и 153 от 1998 г., бр. 7, 51 и 81 от 1999 г., бр. 21 и 51 от 2000 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 98 от 2000 г.; изм., бр. 41 и 101 от 2001 г., бр. 45 и 92 от 2002 г., бр. 26 и 103 от 2004 г., бр. 24, 43, 76, 86 и 88 от 2005 г., бр. 59, 75 и 102 от 2006 г., бр. 38, 57, 64, 85, 89 и 94 от 2007 г., бр. 19, 67 и 102 от 2008 г., бр. 12, 23, 27, 32, 47, 80, 93 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 32 от 2010 г., бр. 33 и 60 от 2011 г., бр. 19, 20 и 60 от 2012 г., бр. 17, 61 и 84 от 2013 г., бр. 19, 53 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 74, 79 и 102 от 2015 г., бр. 32 и 47 от 2016 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2016 г. - бр. 83 от 2016 г.; изм., бр. 95 от 2016 г., бр. 13, 54, 85 и 101 от 2017 г., бр. 55 от 2018 г., бр. 1, 7, 16 и 83 от 2019 г., бр. 13, 23, 28, 88, 103 и 108 от 2020 г.; изм., бр. 9 от 2021 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2021 г. - бр. 84 от 2021 г.; изм., бр. 53 от 2022 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2022 г. - бр. 79 от 2022 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2023 г. - бр. 10 от 2023 г.; изм., бр. 67 от 2023 г.) в чл. 251 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинето 1 се изменя така:

„(1) Който не изпълни задължение за деклариране на парични средства, пренасяни през границата на страната, и стойността на предмета на престъпление е в особено големи размери, се наказва с лишаване от свобода до пет години и с глоба в размер на една пета от стойността на предмета на престъплението.”

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Който не изпълни задължение за деклариране на парични средства, пренасяни през границата на страната и не се установи техният законен произход, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години, като средствата се отнемат в полза на държавата.“

§ 23. В Закона за мерките срещу изпирането на пари (обн., ДВ, бр. 27 от 2018 г.; изм., бр. 94 от 2018 г., бр. 17, 34, 37, 42 и 94 от 2019 г., бр. 18 и 69 от 2020 г., бр. 7, 17 и 21 от 2021 г., бр. 25 и 32 от 2022 г. и бр. 60 от 2023 г.) в чл. 77 ал. 1 се изменя така:

„(1) Агенция „Митници“ предоставя на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ информацията за пренасянето през границата на страната на парични средства, събирана при условията и по реда на Валутния закон.“

§ 24. В Закона за митниците (обн., ДВ, бр. 15 от 1998 г.; изм., бр. 89 и 153 от 1998 г., бр. 30 и 83 от 1999 г., бр. 63 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 76 от 2002 г., бр. 37 и 95 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 45, 86, 91 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 105 от 2006 г., бр. 59 и 109 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 12, 32, 42, 44 и 95 от 2009 г., бр. 54, 55, 73 и 94 от 2010 г., бр. 82 от 2011 г., бр. 38 и 54 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 42 и 60 от 2015 г., бр. 58, 75 и 98 от 2016 г., бр. 99 и 103 от 2017 г., бр. 24, 80, 98 и 105 от 2018 г., бр. 7 и 17 от 2019 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2019 г. - бр. 32 от 2019 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2019 г. - бр. 75 от 2019 г.; изм., бр. 100 и 102 от 2019 г., бр. 14 от 2020 г. и бр. 62 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2, ал. 2 думите „и на благородни метали и скъпоценни камъни и изделия със и от тях“ се заличават.

2. Създава се чл. 16и:

„Чл. 16и. (1) Решенията по глава II, Раздел 2 от Регламент (ЕС) № 608/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно защитата на правата върху интелектуалната собственост, осъществявана от митническите органи, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1383/2003 на Съвета (ОВ, L 181/15 от 29 юни 2013 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 608/2013“ се издават от директора на Агенция „Митници“ или оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Решенията по ал. 1 подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс, когато отговорят на условието на чл. 9, параграф 1, изречение второ и параграф 2 от Регламент (ЕС) № 608/2013.“

3. Член 229а се изменя така:

„Чл. 229а. Административнонаказателното производство може да приключи със споразумение между наказващия орган и нарушителя в едномесечен срок от направено предложение. Наказващият орган прави предложение за сключване на споразумение в 14-дневен срок от получаване на преписката от актосъставителя, а нарушителят може да направи предложение в 14-дневен срок от връчването на акта. Споразумение за прекратяване на административнонаказателно производство може да бъде постигнато само ако деянието не съставлява престъпление.“

4. Член 229б се изменя така:

„Чл. 229б. (1) Споразумението отразява съгласието на административнонаказващия орган и нарушителя в писмена форма по следните въпроси:

1. има ли извършено деяние, извършено ли е то от нарушителя и извършено ли е виновно, съставлява ли деянието митническо нарушение;

2. какви да бъдат видът и размерът на наказанието;

3. отнемат ли се в полза на държавата стоките - предмет на нарушението, както и превозните и преносните средства, послужили за превозването или пренасянето на стоките, или те се заплащат в размер не по-малко от 25 на сто от равностойността им.

(2) Споразумението съдържа:

1. датата на сключване на споразумението;
2. собственото, бащиното и фамилното име и длъжността на наказващия орган;
3. собственото, бащиното и фамилното име на нарушителя, точния му адрес и единен граждански номер, а в случай че е чужденец - имената, точния адрес, дата на раждане, а ако има информация за това - и място на раждане, по паспорт или заместващ го документ за пътуване с посочване на номер, дата на издаване и издател на документа;
4. датата на акта, въз основа на който е образувано производството, и името, длъжността и местослуженето на актосъставителя;
5. описание на нарушението, датата и мястото, където е извършено, обстоятелствата, при които е извършено, както и на доказателствата, които го потвърждават;
6. законовите разпоредби, които са били нарушени виновно;
7. вида и размера на административното наказание;
8. вещите, които се отнемат в полза на държавата, както и преносните, превозните и други средства и съоръжения, послужили и използвани за извършване на нарушение по този закон, или те се заплащат в размер не по-малко от 25 на сто от паричната равностойност, които представляват митническата им стойност;
9. разпореждането с веществените доказателства;
10. банкова сметка, по която да се заплати дължимата глоба или имуществената санкция.

(3) Със споразумението не може да се определя:

1. наказание от вид, различен от предвидения в закона за конкретното митническо нарушение;
2. размер на глобата или на имуществената санкция, по-нисък от 80 на сто от минималния, предвиден за конкретното митническо нарушение;
3. сума в размер по-малко от 25 на сто от паричната равностойност на предмета на нарушението, както и от паричната равностойност на превозното и преносното средство, които представляват митническата им стойност.

(4) Споразумението се подписва от административнонаказващия орган и от нарушителя или от негов представител, изрично упълномощен за постигане на споразумение.

(5) Когато е съставен акт за установяване на административно нарушение за няколко нарушения, споразумение може да се сключи и само за някое от нарушенията.

(6) В случаите по ал. 5 признанието на лицето, с което е сключено споразумение по въпросите, посочени в ал. 1, не може да се използва като доказателство за виновността му за другите нарушения, за които е съставен актът за установяване на административно нарушение.

(7) Със споразумението страните договарят режим на отнемане на вещи в полза на държавата съгласно ал. 1, т. 3. Когато със споразумението се извършва разпореждане с веществени доказателства или се отнемат в полза на държавата вещи, които не принадлежат на нарушителя, за сключването му е необходимо писмено съгласие на собственика на вещите, което става неразделна част от споразумението. В случай че собственикът не даде съгласие за разпореждане с веществени доказателства или за отнемане на вещи в полза на държавата или не може да бъде открит, наказващият орган се произнася по въпроса за веществените доказателства и за отнемането на вещите в полза на държавата с наказателно постановление, което подлежи на обжалване по реда на чл. 63 от Закона за административните нарушения и наказания.

(8) Когато със споразумението е наложено административно наказание глоба или имуществена санкция, нарушителят приема да ги заплати в срок до 14 дни от сключване на споразумението.

(9) Споразумението влиза в сила от деня на заплащане на глобата или имуществената санкция. Споразумението е окончателно и има последиците на влязло в сила наказателно постановление.

(10) В случай че глобата или имуществената санкция не бъде платена в срока по ал. 8, наказващият орган обявява, че споразумение не е постигнато с мотивирано постановление, което не подлежи на обжалване или протест, и издава наказателно постановление.

(11) Когато не бъде постигнато споразумение, наказващият орган издава наказателно постановление, като не може да ползва признанието на лицето, срещу което е съставен акт за установяване на административно нарушение, по въпросите, посочени в ал. 1, като доказателство за виновността му.

(12) Издаването на наказателно постановление, без да е направено предложение по чл. 229а, изречение второ, не съставлява съществено нарушение на процесуалните правила.

(13) Алинеи 1 - 12 се прилагат съответно за еднолични търговци и за юридически лица."

5. Член 229в се отменя.

6. В чл. 233 ал. 8 се изменя така:

„(8) Превозните и преносните средства - собственост на нарушителя, които са послужили за превозването или пренасянето на стоките - предмет на митническа контрабанда, се отнемат в полза на държавата, освен ако стойността им явно не съответства на стойността на предмета на митническата контрабанда."

7. В чл. 234а, ал. 3 думите „ал. 6, 7 и 8" се заменят с „ал. 7 и 8".

8. В чл. 243, ал. 2 думите „и благородни метали и скъпоценни камъни и изделия със и от тях" се заличават.

9. В чл. 266, ал. 1 думите „и на благородни метали и скъпоценни камъни и изделия със и от тях" се заличават.

§ 25. В Закона за акцизите и данъчните складове (обн., ДВ, бр. 91 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 63, 80, 81, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 53, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36 и 106 от 2008 г., бр. 6, 24, 44 и 95 от 2009 г., бр. 55 и 94 от 2010 г., бр. 19, 35, 82 и 99 от 2011 г., бр. 29, 54 и 94 от 2012 г., бр. 15, 101 и 109 от 2013 г., бр. 1 и 105 от 2014 г., бр. 30, 92 и 95 от 2015 г., бр. 45, 58, 95 и 97 от 2016 г., бр. 9, 58, 63, 92, 97 и 103 от 2017 г., бр. 24, 62, 65, 98 и 103 от 2018 г., бр. 7, 17, 33, 96 и 100 от 2019 г., бр. 9, 14, 18, 28, 44, 65 и 104 от 2020 г., бр. 77 от 2021 г., бр. 12, 42, 52, 100 и 102 от 2022 г. и бр. 8, 54 и 66 от 2023 г.) чл. 107з се изменя така:

„Чл. 107з. (1) Административнонаказателното производство може да приключи със споразумение между наказващия орган и нарушителя в едномесечен срок от направено предложение. Наказващият орган прави предложение за сключване на споразумение в 14-дневен срок от получаване на преписката от актосъставителя, а нарушителят може да направи предложение в 14-дневен срок от връчването на акта. Споразумение за прекратяване на административнонаказателно производство може да бъде постигнато само ако деянието не съставлява престъпление.

(2) Не могат да бъдат обект на споразумение установени случаи на административни нарушения, при които стоките - предмет на нарушението, застрашават живота или здравето на хората или околната среда или не съответстват на изискванията за качество на продуктите.

(3) Споразумението се изготвя в писмена форма и отразява съгласието на административнонаказващия орган и нарушителя по следните въпроси:

1. има ли извършено деяние, извършено ли е то от нарушителя и извършено ли е виновно, съставлява ли деянието нарушение на акцизното законодателство;

2. какви да бъдат видът и размерът на наказанието;

3. отнемат ли се в полза на държавата стоките - предмет на нарушението, както и преносните, превозните и други средства и съоръжения, послужили и използвани за извършване на нарушение по този закон, или те се заплащат в размер не по-малко от 40 на сто от пазарната им цена.

(4) Споразумението съдържа:

1. датата на сключване на споразумението;

2. собственото, бащиното и фамилното име и длъжността на наказващия орган;

3. собственото, бащиното и фамилното име на нарушителя, точния му адрес и единен граждански номер, а в случай че е чужденец - имената, точния адрес, дата на раждане, а ако има информация за това - и място на раждане, по паспорт или заместващ го документ за пътуване с посочване на номер, дата на издаване и издател на документа;

4. датата на акта, въз основа на който е образувано производството, и името, длъжността и местослуженето на актосъставителя;

5. описание на нарушението, датата и мястото, където е извършено, обстоятелствата, при които е извършено, както и на доказателствата, които го потвърждават;

6. законовите разпоредби, които са били нарушени виновно;

7. вида и размера на административното наказание;

8. вещите, които се отнемат в полза на държавата, както и преносните, превозните и други средства и съоръжения, послужили и използвани за извършване на нарушение по този закон, или те се заплащат в размер не по-малко от 40 на сто от пазарната им цена;

9. разпореждането с веществените доказателства;

10. банкова сметка, по която да се заплати дължимата глоба или имуществената санкция.

(5) Със споразумението не може да се определя:

1. наказание от вид, различен от предвидения в закона за конкретното административно нарушение;

2. размер на глобата или на имуществената санкция:

а) при първо нарушение - по-нисък от 80 на сто от минималния размер, предвиден за конкретното административно нарушение;

б) при повторно нарушение - по-нисък от 60 на сто от максималния размер, предвиден за конкретното административно нарушение за повторност, или не по-нисък от предвиденото за конкретното административно нарушение, когато не е предвиден максимум;

в) при всяко следващо - по-нисък от максималния размер, предвиден за конкретното административно нарушение, или не по-нисък от предвиденото за конкретното административно нарушение, когато не е предвиден максимум;

3. сума в размер по-малко от 40 на сто от пазарната цена на предмета на нарушението, както и на преносните, превозните и други средства и съоръжения, послужили и използвани за извършване на нарушение по този закон, когато не се отнемат в полза на държавата.

(6) Споразумението се подписва от административнонаказващия орган и от нарушителя или от негов представител, изрично упълномощен за постигане на споразумение.

(7) Когато е съставен акт за установяване на административно нарушение за няколко нарушения, споразумение може да се сключи и само за някои от нарушенията.

(8) В случаите по ал. 7 признанието на лицето, с което е сключено споразумение по въпросите, посочени в ал. 3, не може да се използва като доказателство за виновността му за другите нарушения, за които е съставен актът за установяване на административно нарушение.

(9) Със споразумението страните договарят режим на отнемане на вещи в полза на държавата съгласно ал. 3, т. 3. Когато със споразумението се извършва разпореждане с веществени доказателства или се отнемат в полза на държавата вещи, които не принадлежат на нарушителя, за сключването му е необходимо писмено съгласие на собственика на вещите, което става неразделна част от споразумението. В случай че собственикът не даде съгласие за разпореждане с веществени доказателства или за отнемане на вещи в полза на държавата или не може да бъде открит, наказващият орган се произнася по въпроса за веществените доказателства и за отнемането на вещите в полза на държавата с наказателно постановление, което подлежи на обжалване по реда на чл. 63 от Закона за административните нарушения и наказания.

(10) Когато със споразумението е наложено административно наказание глоба или имуществена санкция, нарушителят приема да ги заплати в срок до 14 дни от сключване на споразумението.

(11) Споразумението влиза в сила от деня на заплащане на глобата или имуществената санкция. Споразумението е окончателно и има последиците на влязло в сила наказателно постановление.

(12) В случай че глобата или имуществената санкция не бъде платена в срока по ал. 10, наказващият орган обявява, че споразумение не е постигнато с мотивирано постановление, което не подлежи на обжалване или протест, и издава наказателно постановление.

(13) Когато не бъде постигнато споразумение, наказващият орган издава наказателно постановление, като не може да ползва признанието на лицето, срещу което е съставен акт за установяване на административно нарушение, по въпросите, посочени в ал. 3, като доказателство за виновността му.

(14) Издаването на наказателно постановление, без да е направено предложение по ал. 1, изречение второ, не съставлява съществено нарушение на процесуалните правила.

(15) Алинеи 1 - 14 се прилагат съответно за еднолични търговци и за юридически лица."

§ 26. Започналите до влизането в сила на този закон производства по реда на чл. 229а и 229б от Закона за митниците се довършват по досегашния ред.

§ 27. Започналите до влизането в сила на този закон производства по реда на чл. 107з от Закона за акцизите и данъчните складове се довършват по досегашния ред.

Законът е приет от 49-ото Народно събрание на 18 септември 2023 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Председател на Народното събрание: Росен Желязков